

فصلنامه ژئوپلیتیک - سال بیست و یکم، شماره سوم، پاییز ۱۴۰۴ Scopus

صص ۲۰۳-۱۷۷

سیاست خارجی دولت بایدن در قبال چین با توجه به چگونگی بازنمایی این

کشور در اسناد راهبردی ۲۰۲۲ آمریکا

دکتر الهام رسولی ثانی آبادی* - دانشیار روابط بین‌الملل دانشکده حقوق، علوم سیاسی و تاریخ، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

سحر میری - فارغ‌التحصیل کارشناسی‌ارشد رشته روابط بین‌الملل، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

دکتر سعید عطار - دانشیار روابط بین‌الملل دانشکده حقوق، علوم سیاسی و تاریخ دانشگاه یزد، یزد، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۰۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۱/۲۶

چکیده

یکی از عوامل مهم تاثیرگذار بر تکوین سیاست خارجی آمریکا، چگونگی بازنمایی و تعریف تهدیدات امنیت ملی است که این امر به صورت مستقیم خود برگرفته از برداشت و یا درکی است که رهبران این کشور از تهدید و چگونگی مواجهه‌شدن با عوامل تهدیدزا دارند. در همین رابطه یکی از مرجع‌های قابل‌اعتنا و قابل‌استناد در مورد چگونگی بازنمایی و تعریف تهدیدات امنیت ملی آمریکا، اسناد راهبردی این کشور است. در همین راستا سوال اصلی این پژوهش آن است که راهبرد اصلی سیاست خارجی دولت بایدن در قبال چین براساس چگونگی بازنمایی این کشور در اسناد استراتژی امنیت ملی و استراتژی دفاع ملی ۲۰۲۲ آمریکا، چگونه بوده است؟ در پاسخ به این پرسش، این پژوهش با تاکید بر مفهوم «دیگری» و بررسی نقش‌های هویتی آمریکایی در دوران ریاست جمهوری بایدن، ابتدا انواع «دیگری تهدیدزا» را در دو سند امنیت ملی مورد بررسی قرار داده و سپس در یافته‌های پژوهش به این نتایج می‌رسد که مطابق با تجویزات سیاست‌گذارانه اسناد مورد بررسی، دولت بایدن در مواجهه با چین سه رویکرد «تعامل سازنده گزینشی»، «رقابت مسئولانه» و «اقدامات بازدارنده» را به طور همزمان در پیش گرفته است که در حوزه اقدامات بازدارنده می‌توان بر «استراتژی بازموازنه» و تاکید بر اتحادهای چندجانبه و دوجانبه و همچنین ادامه سیاست جنگ تجاری اشاره کرد.

واژه‌های کلیدی: اسناد راهبردی، ادراک از تهدید، بایدن، چین، هویت.

۱. مقدمه

با به قدرت رسیدن جو بایدن به عنوان چهل و ششمین رئیس جمهور ایالات متحده از حزب دموکرات در تاریخ ۲۰ ژانویه ۲۰۲۱، سیاست خارجی آمریکا نسبت به دوره ریاست جمهوری دونالد ترامپ در بسیاری از حوزه‌های مختلف داخلی و خارجی دچار تغییر و تحول شد. در همین زمینه می‌توان بر تاکید بایدن بر مولفه‌هایی چون: بین‌المللی‌گرایی لیبرالیسم^۱، چندجانبه‌گرایی و نهادگرایی^۲، رهبری جمعی^۳، قدرت هوشمند و قدرت اجرایی^۴ و تاکید بر دموکراسی و ارزش آمریکایی^۵ اشاره کرد (Rasooli Saniabadi, 2021:135). مولفه‌هایی که در چگونگی طراحی و اجرای سیاست خارجی آمریکا بسیار تاثیرگذارند. در کنار این مولفه‌ها عامل مهم دیگر تاثیرگذار بر تکوین دکترین سیاست خارجی آمریکا، چگونگی بازنمایی و تعریف تهدیدات امنیت ملی این کشور است، که این امر خود منبث از برداشت و یا درکی است که رهبران یک کشور از تهدید و چگونگی مواجه شدن با عوامل تهدیدزا دارند. اگر تهدید را معادل ترکیبی از احتمال رخ دادن یک رویداد و آثار و نتایج منفی آن بدانیم، گزاره تهدید به مجموعه وضعیتی گفته می‌شود که ارزش‌ها، منافع و اولویت‌های ملی کوتاه‌مدت و بلندمدت کشورها را در معرض خطر قرار داده، به آنها آسیب‌زده و یا نابودی آنها را نشانه گرفته است. بنابراین راهبرد امنیت ملی کشورها، بر روی منابع و علت‌های تهدید تمرکز می‌کند تا از طریق اقدامات سیاسی تا حد امکان از ورود تهدید جلوگیری کنند یا درصد کاهش و از بین بردن تهدیدات برآیند (Hedayati and Larti, 2021: 55-56). در همین رابطه یکی از مراجع‌های قابل‌اعتنا و قابل‌استناد در مورد چگونگی بازنمایی تهدیدات امنیت ملی آمریکا، اسناد راهبردی این کشور است. این اسناد که نشان‌دهنده چشم‌انداز استراتژیک دولت و اهداف آن است شامل سند استراتژی امنیت ملی^۶، سند استراتژی دفاع ملی^۷

-
1. International Liberalism
  2. Multilateralism Institutionalism
  3. Collective leadership
  4. Smart Power and Performative Power
  5. Democracy and American Values
  6. National Security Strategy Documents
  7. National Defense Strategy (NDS)

سند استراتژی نظامی ملی و دیگر اسناد مربوط به امنیت ملی می شود. این اسناد به عنوان شواهدی از الزامات سیاسی ایالات متحده عمل می کنند و به ساختاردهی و قانونمند کردن سیاست ها و راهبردهای این کشور کمک می نمایند (Mohammadi and Zarei, 2024:60).

در ۱۲ اکتبر ۲۰۲۲ سند استراتژی امنیت ملی بایدن در ۴۸ صفحه منتشر گردید که در آن اهداف و اولویت های آمریکا در نگاه به جهان به طور مفصل طرح و تشریح شده است. بایدن در این سند بر این موضوع تاکید می کرد که آمریکا دوباره با جهان و نظام بین الملل تعامل و همکاری خواهد داشت و این تعامل سازنده اساساً برای غلبه بر چالش های دیروز، امروز و فردا خواهد بود (National Security Strategy, 2022). در تاریخ ۲۷ اکتبر ۲۰۲۲ نیز سند استراتژی دفاع ملی توسط لوید آستین وزیر دفاع بایدن در ۸۰ صفحه منتشر گردید که در راستای ارزیابی نیازها و اولویت های وزارت دفاع بود. این سند هرچهارسال یکبار برای شناسایی "تهدیدها علیه آمریکا" و پیشنهاد سیاست های طولانی مدت برای وزارت دفاع این کشور تنظیم می شود. در هر دوی این اسناد بایدن و تیم همراه او، به یک سری از تهدیدات آمریکا در چهار سال پیش رو اشاره کرده اند، که یکی از این تهدیدات و شاید مهم ترین آن، دولت چین به عنوان ابرقدرت بالقوه نظام بین الملل هست. بدیهی است که چگونگی بازنمایی چین به عنوان تهدید برای آمریکا و منافع اش، تاثیر بسیار مستقیمی بر تکوین سیاست خارجی دولت بایدن در قبال این کشور دارد.

بنابراین سوال اصلی این پژوهش آن است که راهبرد اصلی سیاست خارجی دولت بایدن در قبال چین بر اساس چگونگی بازنمایی این کشور در اسناد استراتژی امنیت ملی و استراتژی دفاع ملی ۲۰۲۲ آمریکا، چگونه بوده است؟ سوالات فرعی این پژوهش نیز عبارت اند از: دولت چین به عنوان یک «دیگری» اصلی برای ایالات متحده، در این اسناد چگونه بازنمایی شده است؟ شاخص های ادراک از چین به عنوان تهدید در این اسناد چه بوده است؟ مهم ترین تجویزات سیاست گذارانه این اسناد در مواجهه با چین چه بوده است؟ در پاسخ به این پرسش، این پژوهش در مبحث اول ذیل چهارچوب نظری به بررسی مفهوم «دیگری» و نقش های هویتی آمریکا در دوران ریاست جمهوری بایدن، در مبحث دوم به بررسی «دیگری تهدیدزا» با توجه به اسناد راهبردی ۲۰۲۲ آمریکا، در مبحث سوم به چگونگی بازنمایی تهدید چین با توجه به این اسناد

و در مبحث پایانی به بررسی سیاست خارجی بایدن در قبال چین بر اساس راهبرد بازموازنه و تاکید بر اتحادهای چندجانبه و دوجانبه و همچنین ادامه سیاست جنگ تجاری، خواهد پرداخت.

۲. روش پژوهش

این پژوهش یک پژوهش تبیینی و کیفی (بررسی رابطه میان دو متغیر سیاست خارجی دولت بایدن نسبت به کشور چین به عنوان متغیر وابسته و چگونگی بازنمایی این کشور در سند امنیت ملی و سند استراتژی دفاع ملی به عنوان متغیر مستقل) است. تحلیل اطلاعات از طریق سندپژوهی و شیوه گردآوری اطلاعات نیز از طریق مراجعه به منابع اسنادی و منابع معتبر مجازی می‌باشد.

۳. پیشینه تحقیق

در ارتباط با موضوع پژوهش حاضر، با بررسی ادبیات موجود می‌توان به آثار زیر اشاره کرد، مرور این آثار نشان می‌دهد که تمامی آن‌ها از یک منظر مادی‌گرایانه و غالباً با تاکید بر مفاهیمی چون رقابت و یا چالش ژئوپلیتیک میان آمریکا و چین به بررسی رابطه میان این دو کشور پرداخته‌اند. بنابراین در هیچ کدام از این آثار از یک منظر معناگرایانه و تاکید بر مفاهیمی چون چگونگی بازنمایی، هویت و یا دیگری به بررسی موضوع پژوهش پرداخته نشده است. از سوی دیگر هیچ یک از آثار مورد بررسی مستقیماً از طریق سندپژوهی و تاکید بر اسناد راهبردی آمریکا در دوران ریاست جمهوری بایدن به بررسی رابطه میان دولت آمریکا و چین نپرداخته‌اند. تمامی این موارد نشان‌دهنده وجه نوآورانه این پژوهش با آثار مرتبط است. در ادامه به بررسی مهم‌ترین این آثار خواهیم پرداخت:

- زارعی و موسوی شهیدی (۱۴۰۳)، در مقاله‌ای با عنوان واریسی راهبردهای ژئوپلیتیک امنیت ملی ایالات متحده آمریکا در ارتباط با چین در دوره جو بایدن (۲۰۲۴-۲۰۲۰م) به تحلیل رفتار ژئوپلیتیکی آمریکا در قبال چین براساس سند امنیت ملی این کشور در دوره جو بایدن می‌پردازند. وجه افتراق این اثر با موضوع مورد پژوهش، نگاه ژئوپلیتیکی است که در این مقاله به عنوان چهارچوب مفهومی در نظر گرفته شده است. به عبارت دیگر در این مقاله نویسندگان از منظر مفاهیم مادی‌گرایانه‌ای چون رقابت و چالش ژئوپلیتیکی به بررسی روابط دولت ایالات متحده با چین در دوران ریاست جمهوری بایدن می‌پردازند. این در حالی است که در پژوهش

حاضر از منظر معناگرایانه و تاکید بر مفهوم دیگری و همچنین مفهوم بازنمایی به بررسی رابطه دولت بایدن با چین پرداخته شده است.

- محمدی و زارعی (۱۴۰۳)، در مقاله‌ای با عنوان واکاوی راهبرد امنیت ملی ایالات متحده آمریکا پیرامون رفتار ژئوپلیتیکی روسیه در دوره جو بایدن (۲۰۲۰-۲۰۲۴م)، تلاش کرده‌اند به تحلیل چالش‌ها و رقابت‌های ژئوپلیتیکی میان آمریکا و روسیه در دوره ریاست جمهوری جو بایدن پردازند. در این پژوهش نیز به مثابه پژوهش قبل، نویسندگان از منظر مادی‌گرایانه و تأکید بر چالش‌های ژئوپلیتیکی روسیه و جنگ اوکراین به رقابت‌های ژئوپلیتیکی این کشور با آمریکا می‌پردازند.

- پهلوان منگودهی و همکاران (۱۴۰۲)، در مقاله‌ای تحت عنوان نقش ایالات متحده آمریکا در همکاری استراتژیک روسیه و چین؛ با تأکید بر دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ و جو بایدن به بررسی تأثیر سیاست‌های آمریکا بر توسعه همکاری‌های استراتژیک بین روسیه و چین در دوره‌های ریاست جمهوری ترامپ و بایدن می‌پردازند. این پژوهش، چگونگی واکنش روسیه و چین به سیاست‌های آمریکا و تأثیر آن بر تقویت روابط دوجانبه آن‌ها را مورد مطالعه قرار می‌دهد. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که سیاست‌های آمریکا، به‌ویژه در دوران ترامپ و بایدن، نقش مهمی در نزدیکی و تقویت همکاری‌های استراتژیک بین روسیه و چین داشته است. این مقاله ماهیت مقایسه‌ای داشته و تأکیدی بر اسناد امنیت ملی آمریکا ندارد.

- آسیابان (۱۴۰۱)، در پژوهشی با عنوان الگوهای حکمرانی؛ گسل‌های ژئوپلیتیک و رقابت آمریکا با چین و روسیه درصدد پاسخ به این سوال است که چرا رقابت‌ها میان آمریکا با چین و روسیه در مناطق ژئوپلیتیک سیستم بین‌الملل افزایش یافته است؟ در این مقاله نیز با دیدگاهی مادی‌گرایانه و تأکید بر مفهوم رقابت و گسل‌های ژئوپلیتیک به بررسی روابط رقابتی آمریکا با روسیه و چین پرداخته شده است. در این مقاله همچنین بر اسناد امنیت ملی آمریکا تأکید نشده است.

- کشوریان آزاد و میرترابی (۱۴۰۱)، در پژوهشی با عنوان دولت بایدن و سیاست مهار خیزش قدرت چین در حوزه اقیانوس هند-آرام، درصدد پاسخ به این پرسش هستند که چگونه دولت

بایدن در چارچوب سیاست رقابت راهبردی با چین در تلاش است که از گسترش قدرت چین در اقیانوس هند-آرام جلوگیری به عمل آورد؟ در این مقاله تنها بر شیوه‌های مهار چین توسط دولت بایدن تمرکز شده است و این بررسی بدون اتخاذ یک چهارچوب نظری خاص و تنها با تاکید بر مفهوم رقابت راهبردی و بدون توجه به اسناد راهبردی آمریکا صورت گرفته است. فرضیه این مقاله بدین صورت است که جو بایدن با روش‌های متفاوتی نظیر ایجاد ابتکارهای چندجانبه مانند ابتکار کواد، ابتکار بازدارندگی پاسیفیک، و ابتکار آکوس و بازسازی ائتلاف‌های دوجانبه مانند ائتلاف با ژاپن و کره جنوبی، درصدد ایجاد یک شبکه ائتلافی امنیتی و اقتصادی برای مهار خیزش قدرت چین در حوزه اقیانوس هند-آرام به‌عنوان مهم‌ترین حوزه تقابل دو کشور در عرصه جهانی می‌باشد.

۴. چهارچوب نظری

۴-۱. سازه‌انگاری و تاکید بر هویت و دیگری

مقوله‌هایی چون هویت و دیگری در نظریه‌های معناگرا و سازه‌انگار روابط بین‌الملل، از جمله دال‌های مرکزی و قابل‌اعتنا هستند. از نظر سازه‌انگاران، هویت کنشگر در بستر تاریخی و فرهنگی و ساختار بین‌الذهانی معنا پیدا می‌کند، هویت یک دولت عبارت‌است از: معنا و مفهومی که کنشگر در برداشت و رویکرد به دیگران، برای خود قائل می‌شود. هویت یک موضوع اجتماعی و امری رابطه‌ای است که در ارتباط با سایر دولت‌ها و در یک محیط اجتماعی بین‌الذهانی ساخته و پرداخته می‌شود. نقش ساختارها و هنجارهای اجتماعی و نظام‌های معنایی در شکل‌گیری هویت دولت بیش از عناصر عینی و فیزیکی است و حتی شرایط عینی و فیزیکی هویت دولت‌ها، نیز تحت‌تأثیر تفسیرهای هنجاری و معنایی است. براین اساس، نقش ادراک و تفسیر از جایگاه خود و دیگران در سیاست بین‌الملل نقش مهمی در شکل‌گیری هویت و منافع آن‌ها دارد (Wendt, 1999). ونت در کتاب خود با عنوان «نظریه اجتماعی سیاست بین‌الملل» بر نقش مهم بازنمایی «خود» و «دیگری» در تعریف و شناسایی دوستان، دشمنان و رقبا و نیز رویه‌هایی که این بازنمایی‌ها را بازتولید می‌کند، تأکید می‌کند به عقیده ونت، هویت در معنای فلسفی آن

عبارت است از هر آنچه که چیزی را به آنچه که هست، تبدیل می‌کند. او هویت را خصوصیتی در کنشگران نیت‌مند تلقی می‌کند که باعث ایجاد تمایلات و گرایش‌های رفتاری و انگیزشی می‌شود (Wendt, 2005: 17-18).

هویت‌یابی می‌تواند دو صورت مثبت یا منفی داشته باشد. در هویت‌یابی منفی خود، دیگری را متفاوت، تهدیدآمیز و پایین‌تر از خود می‌بیند. بنابراین روابط آن‌ها با درگیری و منازعه و احتمال دائمی جنگ همراه است. در هویت‌یابی مثبت، دیگری به صورت مشابه دیده می‌شود و تهدیدی برای خود محسوب نمی‌شود و به همین دلیل احتمال جنگ متنفی است (Moshirzadeh and Salavati, 2013: 81-82).

یکی از نکات مهم در مبحث هویت‌یابی دولت‌ها به عنوان کنشگران اصلی روابط بین‌الملل، مرز میان «خود» و «دیگری» است که در فرآیند بازنمایی^۱ مشخص می‌شود. در همین راستا تکوین هویت یک کنشگر مستلزم قائل شدن به مرزهایی میان خود و دیگری و به اعتباری مستلزم تفاوت‌ها است (Fearon and Wendt, 2005: 64). بازنمایی، تولید معنا از طریق چارچوب‌های مفهومی و گفتمانی است. بنابراین، نظام قدرت در هر نظام سیاسی، از طریق فرایند بازنمایی و معنابخشیدن به واقعیت بیرونی، که همان موضوع‌ها یا دیگر کنشگران سیاسی است، «خودی‌ها و غیرخودی‌ها» را مشخص و دیگر کنشگران را در قالب‌های مختلفی مانند "دوست"، "دشمن" یا "رقیب" بازنمایی می‌کند. چگونگی انجام این بازنمایی، تأثیر مستقیمی بر نوع روابط سیاست خارجی آن دولت با سایر کنشگران دارد. در نتیجه، «دیگری» در فرآیند بازنمایی تعریف و تحدید می‌شود (Kubalkova, 2001: 34).

۵. نقش‌های هویتی آمریکایی و انواع دیگری تهدیدزا در اسناد راهبردی ۲۰۲۲ آمریکا

از نظر بایدن دیگری دوست که در قالب متحدان آمریکا تعریف می‌شوند، در موفقیت سیاست خارجی آمریکا بسیار مهم هستند. در نگاه او سیاست خارجی "اول آمریکا" (بر اساس درک نقش ملی ترامپ) ایالات متحده را از دوستان و متحدانش منزوی کرد و بیش از ۷۰ سال رهبری آمریکا را در جامعه جهانی برهم زد. بنابراین، رهبری آمریکا بایستی از طریق دوستان و متحدان این کشور صورت بگیرد (Rasooli Saniabadi, 2021: 146). بنابراین تمامی نقش‌های هویتی که بایدن در مقام

رییس جمهور برای آمریکا تعریف کند با تاکید بر انگاره دیگری دوست در سیاست خارجی آمریکا است. نقش‌های هویتی چون: «رهبری مورد احترام آمریکا»^۱، «رهبری تحول‌آفرین»^۲ و یا «هژمون لیبرال».

هر کدام از این نقش‌های هویتی تولیدکننده الزامات و تجویزات سیاست‌گذارانه خاصی در سیاست خارجی آمریکا هستند. به عنوان مثال در مورد نقش هویتی «رهبری لیبرال» این انگاره وجود دارد که موفقیت ایالات متحده به ترکیبی از قدرت، ایده‌های دموکراتیک و پروژه‌های بین‌المللی لیبرال بستگی دارد، این درحالی است که واقع‌گرایان نقش ارزش‌های لیبرال آمریکایی و ایده‌های دموکراتیک را در سیاست خارجی آمریکا نادیده می‌گیرند (Ikenberry and Kupchan, 2004: 34). از نگاه ایکنبری دولت بایدن، دستور کار تغییر لیبرالیسم بین‌المللی را ارائه کرده است که هدف آن بازگرداندن ایالات متحده در مرکز رهبری لیبرال مرفقی برای رسیدگی به مشکلات قرن بیست و یکم است (Ikenberry, 2021). نقش هویتی «رهبری جمعی»^۳ نیز با دیدگاه چندگانه، تقسیم مسئولیت، و براساس نقاط قوت دیگران مشخص می‌شود؛ ایالات متحده باید به متحدان و شرکای خود این احساس را تلقین کند که آن‌ها بخشی از روند استراتژیک مدیریت جهان هستند (Swielande, 2021: 135).

در کنار دیگری دوست که وزن بسیار قابل توجهی در سیاست خارجی آمریکا و امکان‌پذیری نقش‌های هویتی این کشور دارد، دیگری تهدیدزایی وجود دارد، که خود این دیگری دارای انواع و سطوح مختلفی است که موجد درک از تهدید برای امنیت ملی آمریکا و همچنین امنیت ملی کل نظام بین‌الملل است. در مبحث بعد با توجه به اسناد راهبردی آمریکا که در دوران ریاست جمهوری بایدن منتشر شده است، به بررسی انواع این دیگری تهدیدزا خواهیم پرداخت.

۶. انواع دیگری تهدیدزا در سند استراتژی امنیت ملی و سند دفاع ملی ۲۰۲۲ آمریکا

در ۱۲ اکتبر ۲۰۲۲ سند استراتژی امنیت ملی بایدن در ۴۸ صفحه منتشر گردید که در آن اهداف و

---

1. American Respected Leadership
2. Transformational Leadership
3. Collective Leadership

اولویت‌های آمریکا در نگاه به جهان به‌طور مفصل طرح و تشریح شده است. مطابق با این سند انواع دیگری تهدیدها برای امنیت ملی آمریکا به ترتیب اهمیت عبارت‌اند از:

جدول (۱): انواع دیگری تهدیدها در سند استراتژی امنیت ملی ۲۰۲۲ آمریکا

شاخص ایجاد کننده درک از تهدید و چگونگی بازنمایی آن در سند	نحوه مواجهه با تهدید
چین به عنوان دیگری تهدیدزای موجد تغییر در نظم موجود چگونگی بازنمایی: تحت تاثیر قرار گرفتن توزیع قدرت جهانی توسط قدرت یابی تهدیدزای چین، تاکید بر اراده و توان چین در تغییر نظم موجود، ترویج مدل اقتدارگرایی چینی توسط نفوذ این کشور در نهادهای بین‌المللی، تلاش برای وابسته کردن جهان به خود (National Security Strategy,2022:23).	تاکید بر رقابت مسولانه با چین، مشارکت دادن پکن در تلاش‌های رسمی تر کنترل تسلیحات، همکاری با جمهوری خلق چین در حوزه‌هایی که با منافع آمریکا هماهنگ باشد.
روسیه به عنوان دیگری تهدیدزای برهم‌زننده نظم موجود چگونگی بازنمایی: کشوری با سیاست امپریالیستی که درصدد واژگون کردن نظم موجود است، کشوری که درصدد مداخله در سیاست های درونی آمریکا است، کشوری که به عنوان یک کشور سیاسی راکد و اقتدارگرا تهدیدی فوری و دائمی برای صلح و ثبات بین‌المللی است (National Security Strategy,2022: 25).	محدود کردن بخش‌های استراتژیک اقتصادی روسیه از جمله دفاع و هوافضا توسط آمریکا، مقابله با تلاش‌های روسیه برای تضعیف و بی‌ثبات کردن کشورهای مستقل و تضعیف نهادهای چندجانبه، همراهی با متحدان ناتو جهت تقویت انعطاف‌پذیری جمعی در برابر تهدیدات مشترک روسیه از جمله تهدیدات نامتقارن (National Security Strategy,2022:26).
بحران اقلیمی، شیوع بیماری‌های همه‌گیر و ناامنی غذایی به عنوان دیگری تهدیدزای سلامت جامعه بشری	ایالات متحده به دنبال تقویت جهان و ایجاد انگیزه برای اقدامات بیشتر در زمینه مبارزه با تغییرات اقلیمی و بیماری‌های همه‌گیر است، آمریکا به دنبال نقشه راه امنیت غذایی جهانی است، آمریکا به دنبال تحت فشار قراردادن شرکای خود برای افزایش مشارکت در این حوزه هاست، آمریکا همچنین تغییرات آب‌وهوایی را در استراتژی‌های سرمایه‌گذاری موسسات مالی توسعه خود قرار می‌دهد (National Security Strategy,2022: 29).
تکثیر سلاح‌های هسته‌ای، شیمیایی و بیولوژیکی به عنوان دگر تهدیدزای نظام بین‌الملل	آمریکا با متحدان و شرکا، جامعه مدنی و سازمان‌های بین‌المللی برای تقویت مکانیسم‌های کنترل تسلیحات و عدم اشاعه تلاش می‌کند، همچنین به دنبال تعامل عملی با رقبای در مورد ثبات استراتژیک و کاهش ریسک خواهد بود (National Security Strategy,2022:29).
تروریسم به عنوان دگر تهدیدزای جامعه بین‌الملل	آمریکا همکاری و حمایت از شرکای مورد اعتماد را جهت مبارزه با تروریسم افزایش داده و در صورت لزوم، از زور برای برهم‌زدن و تحقیر گروه‌های تروریستی استفاده می‌کند (National Security Strategy,2022: 31).

مطابق با سند استراتژی دفاع ملی که توسط لوید آستین وزیر دفاع بایدن در تاریخ ۲۷ اکتبر ۲۰۲۲ نیز منتشر گردید، مهم‌ترین تهدیدهای آمریکا و نظام بین‌الملل عبارت‌اند از:

- تهدید چین به عنوان مهم‌ترین رقیب آمریکا در ده‌های آینده: طبق این سند وزارت دفاع این کشور پیشنهاد می‌کند که فوراً برای حفظ و تقویت بازدارندگی ایالات متحده در برابر جمهوری خلق چین به‌عنوان چالش پیش‌رو اقدام کند.
- روسیه به‌عنوان یک تهدید فوری: سند استراتژی دفاع ملی اذعان می‌دارد که چین و روسیه اکنون حتی با وجود تهدیدات تروریستی، چالش‌های خطرناک‌تری را برای امنیت در داخل کشور آمریکا ایجاد می‌کنند. هر دو کشور در حال حاضر از ابزارهای غیرجنشی مانند لیزر، پخش فرکانس پرازیت رادیویی و حملات سایبری علیه پایگاه‌های صنعتی دفاعی آمریکا استفاده می‌کنند و همچنین قابلیت‌های ضدفضایی را به‌کار می‌گیرند که می‌تواند سیستم موقعیت‌یابی جهانی و سایر قابلیت‌های فضایی را هدف قرار دهد (National Defense Strategy, 2022: 5).
- سایر تهدیدات پایدار شامل کره شمالی، ایران و سازمان‌های خشن فراملی،
- فناوری‌های در حال تکامل شامل سلاح‌های ضدفضا، سلاح‌های فراصوتی، جنگ شیمیایی و بیولوژیکی پیشرفته و همچنین کاربردهای جدید هوش مصنوعی، علوم کوانتومی، بیوتکنولوژی و فناوری‌های فضایی که می‌توانند زنجیره تامین و عملیات لجستیک روزانه ایالات متحده را مختل کنند (National Defense Strategy, 2022: 6).

۷. یافته‌های پژوهش

۷-۱. بررسی سیاست خارجی دولت بایدن در قبال کشور چین

برای شناخت هر چه بیشتر سیاست خارجی آمریکا در قبال چین، بایستی طور همزمان به سه حوزه توجه کرد: اول: تجویزات سیاست‌گذارانه اسناد مورد بررسی، دوم: مواضع اعلامی شفاف رییس جمهور و یا وزیر امور خارجه به عنوان اصلی‌ترین مقام‌های رسمی در حوزه سیاست خارجی، سوم: اقدامات عملی انجام شده.

۱-۱-۷. تجویزات سیاست گذارانه اسناد راهبردی ۲۰۲۲ آمریکا در مواجهه با چین

پیش از بررسی تجویزات سیاست گذارانه اسناد مورد بررسی، بایستی به بررسی شاخص‌هایی بپردازیم که بر اساس این اسناد، چین را تبدیل به یک دگر تهدیدساز برای امنیت ملی آمریکا کرده است. مطابق با دو سند مورد بررسی این شاخص‌ها عبارت‌اند از:

جدول (۲): شاخص‌های ادراک از تهدید چین توسط دولت بایدن، مطابق با اسناد راهبردی ۲۰۲۲ آمریکا

شاخص درک از تهدید چین	چگونگی بازنمایی در سند
خیزش چین در حوزه اقیانوس هند-آرام	پکن این جاه‌طلبی را دارد که حوزه نفوذ خود را در اقیانوس هند و اقیانوس آرام افزایش داده و به قدرت پیشرو در جهان تبدیل شود (National Security Strategy, 2022:23). بسیاری از متحدان و شرکای ما، به‌خصوص در اقیانوس هند-آرام، در خط مقدم اجبار جمهوری خلق چین قرار دارند و به‌درستی مصمم به تضمین استقلال، امنیت و رفاه خود هستند (National Security Strategy, 2022:24). جمهوری خلق چین به دنبال تضعیف اتحادها و مشارکت‌های امنیتی ایالات متحده در منطقه هند و اقیانوس آرام است و از قابلیت‌های رو به رشد خود از جمله نفوذ اقتصادی و قدرت نظامی برای وادار کردن همسایگان خود و تهدید منافع آن‌ها استفاده می‌کند (National Defense Strategy, 2022:4).
پیشرفت چین در حوزه فناوری‌های نوین	چین از ظرفیت تکنولوژیک و فناوری و نفوذ فزاینده خود بر نهادهای بین‌المللی استفاده می‌کند تا شرایط مسالمت‌آمیزتری را برای مدل اقتدارگرایی خود ایجاد کند و استفاده از فناوری و هنجارهای جهانی را برای برتری دادن به منافع و ارزش‌های خود شکل دهد (National Security Strategy, 2022:23). چین به سرعت در حال پیش‌روی و یکپارچه‌سازی قابلیت‌های فناوری، فضایی، سایبری، الکترونیکی و اطلاعاتی خود برای حمایت از رویکرد کل نگر خود در جنگ مشترک با ایالات متحده آمریکا است (National Defense Strategy, 2022:4).
رفتار تهاجمی چین در قبال تایوان	فعالیت‌های قهری و خصومت‌آمیز جمهوری خلق چین در قبال تایوان، بی‌ثبات‌کننده است و صلح و ثبات تنگه تایوان را تهدید می‌کند (National Defense Strategy, 2022:4).

<p>پکن اغلب از قدرت اقتصادی خود برای اجبار کشورها استفاده می‌کند. این کشور از باز بودن اقتصاد بین‌المللی سود می‌برد و در عین حال دسترسی به بازار داخلی خود را محدود می‌کند و به دنبال این است که جهان را بیشتر به جمهوری خلق چین وابسته کند و در عین حال وابستگی خود را به جهان کاهش دهد (National Security Strategy, 2022: 23).</p> <p>جمهوری خلق چین برای افزایش قدرت و نفوذ خود در سطح جهانی، در حال سرمایه‌گذاری در عرصه نظامی است (National Security Strategy, 2022: 24).</p>	<p>نفوذ اقتصادی و توانمندسازی نظامی چین</p>
<p>ایالات متحده، پکن را مسئول سوءاستفاده‌ها _نسل‌کشی و جنایات علیه بشریت در سین‌کیانگ، نقض حقوق بشر در تبت و از بین بردن استقلال و آزادی‌های هنگ‌کنگ می‌داند، در این راستا ایالات متحده خواستار پاسخگویی چین در مورد نقض حقوق بشر خواهد بود (National Security Strategy, 2022: 24).</p>	<p>نقض حقوق بشر توسط چین</p>

مطابق با این شاخص‌ها، دولت بایدن بر اساس اسناد مورد بررسی، تجویزات سیاست‌گذارانه مشخصی در ارتباط با مهار و بازداشتن چین پیشنهاد می‌دهد که در جدول زیر به آن اشاره می‌شود.

جدول (۳): تجویزات سیاست‌گذارانه و نحوه مواجهه با چین مطابق با اسناد امنیت ملی ۲۰۲۲ آمریکا

تاکید بر اقدامات بازدارنده	تاکید بر رقابت مسولانه	تاکید بر تعامل سازنده گزینشی
<p>جلوگیری از تسلط جمهوری خلق چین بر مناطق کلیدی و در عین حال محافظت از سرزمین ایالات متحده و تقویت یک سیستم بین‌المللی باثبات و باز جلوگیری از حملات استراتژیک و اقدامات تجاوزگرانه چین علیه ایالات متحده، متحدان و شرکا، اولویت دادن به چالش جمهوری خلق چین در منطقه هند و اقیانوس آرام. انجام اقدامات بازدارنده توسط آمریکا و شرکایش جهت تامین امنیت سایبری در رابطه با چین</p>	<p>موازنه درونی: توانمندسازی درونی در جهت تقویت قدرت رقابت با چین موازنه بیرونی: همسوکردن تلاش‌های خود با شبکه متحدان و شرکای خود، با اقدامات و هدف مشترک</p>	<p>حوزه‌های تعامل سازنده گزینشی عبارت‌اند از: - چالش‌های مشترک جهانی از جمله تغییرات آب‌وهوا و سلامت عمومی جهانی، عدم اشاعه، مقابله با مواد مخدر غیرقانونی، بحران جهانی غذا، و مسائل کلان اقتصادی - پیگیری ثبات استراتژیک از طریق اقداماتی که باعث کاهش خطر تشدید حملات نظامی ناخواسته، مدیریت بحران در ارتباطات و ایجاد شفافیت متقابل شود و در نهایت پکن را در تلاش‌های رسمی‌تر کنترل تسلیحات مشارکت دهد.</p>

۷-۱-۲. مواضع اعلامی رییس جمهور و وزیر امور خارجه آمریکا در مواجهه با چین
 آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه ایالات متحده در تاریخ ۲۶ می ۲۰۲۲ رویکرد دولت بایدن در
 قبال چین را در سخنرانی خود در انجمن آسیایی دانشگاه جورج واشنگتن توضیح داد. بررسی
 سخنرانی بلینکن نشان می دهد که رویکرد آمریکا در برابر چین سه هدف کلی را دنبال می کند:

جدول (۴): مواضع اعلامی وزیر امور خارجه آمریکا در مواجهه با چین

سیاست های آمریکا در قبال چین	اهداف آمریکا در قبال چین
تقویت سرمایه گذاری در داخل در جهت کاهش وابستگی به تولیدات چین، به عنوان مثال تصویب قانون نوآوری و رقابت ایالات متحده ۲۰۲۱، طبق این قانون دولت سرمایه گذاری بزرگی را بر روی نیمه هادی ها، هوش مصنوعی، محاسبات کوانتومی و زنجیره تامین انجام می دهد. هدف از این اقدام رقابت با چین و واکنشی به نگرانی ایالات متحده در دوره نوینی از جنگ سرد هوش مصنوعی است (Blinken, 2022).	کاهش آسیب پذیری آمریکا از چین
تغییر زنجیره تامین جهانی از چین، با هدف کاهش وابستگی کشورها به چین و تغییر مسیر آن ها به سمت آمریکا؛ احیای حضور آمریکا در نهادهای بین المللی، احیای شبکه اتحادهای و ائتلاف های آمریکا منطقه هند و اقیانوس آرام.	وابسته کردن هر چه بیشتر متحدین به آمریکا و کاهش وابستگی آن ها به چین
تأکید بر اتحادهای امنیتی آمریکا با کره جنوبی و ژاپن، راه اندازی چارچوب اقتصادی هند و اقیانوس آرام، ایجاد پیمان امنیتی آکوس ^۳ : این مشارکت بین ایالات متحده، بریتانیا، استرالیا با هدف مقابله با گسترش و نفوذ نظامی چین در منطقه اقیانوس هند و اقیانوس آرام است، گسترش همکاری با آسه آن، مقابله با اقدامات چین در دریای جنوبی و شرقی، تقویت توان نظامی تایوان، پشتیبانی از حضور تایوان در مجامع بین المللی، و گسترش روابط اقتصادی با این کشور	مهار و کنترل چین (افزایش هزینه برای چین).

(Source: Blinken, 2022)

۷-۱-۳. بررسی اقدامات عملی آمریکا برای مواجهه با تهدید چین
 به طور کلی پس از سیاست «آسیامحوری» در دوران ریاست جمهوری باراک اوباما، راهبرد
 «بازموازنه^۴» به محور اصلی سیاست خارجی آمریکا در منطقه آسیا و اقیانوسیه تبدیل شد. در این

1. The United States Innovation and Competition Act (USICA)
2. Indo-Pacific Economic Framework (IPEF)
3. Australia, the United Kingdom and the United States (AUKUS)
4. Rebalance

چارچوب، راهبرد بازموازنه بر تقویت قابلیت‌های نظامی ایالات متحده، گسترش حضور اقتصادی، تقویت همکاری‌های سیاسی و امنیتی، و بازسازی اتحادهای منطقه‌ای تأکید دارد (Bahrami Moghadam, 2014: 122). سیاست خارجی بایدن تلاش می‌کند با ایفای نقش محوری در اتحادها و ائتلاف‌های منطقه‌ای، توازن قدرت در برابر چین را حفظ کند. در این راهبرد، آمریکا به‌عنوان هسته مرکزی ائتلاف‌های منطقه‌ای مطرح است و کشورهایی مانند هند، استرالیا و ژاپن نیز از این سیاست حمایت کرده‌اند (Keshvarian Azad and Mirtorabi, 2022: 32). راهبرد بازموازنه، فرصت‌هایی برای آمریکا ایجاد کرده تا ساختارهای منطقه‌ای آسیا-اقیانوسیه را شکل دهد، جایگاه رهبری خود را حفظ کند، و نقش مؤثری در اتحادها و انجمن‌های منطقه‌ای ایفا نماید (De Castro, 2018: 188). در ادامه به اقدامات عملی دولت بایدن در راستای این استراتژی خواهیم پرداخت.

۷-۱-۳. سازوکار کواد و بازموازنه در ابعاد امنیتی و اقتصادی

ائتلاف امنیتی چهارگانه موسوم به کواد^۱، شامل هند، ایالات متحده، ژاپن و استرالیا، به‌عنوان یک چارچوب استراتژیک برای مقابله با گسترش نفوذ چین در منطقه اقیانوس هند و آرام عمل می‌کند (Rasooli Saniabadi, 2023). اعضای این گروه، به‌صورت آشکار یا پنهان، چین را تهدیدی استراتژیک برای نظم جهانی موجود می‌دانند. براین اساس، این کشورها بر تعهد مشترک خود به حفظ «سیستم مبتنی بر نظم کنونی»^۲ در منطقه ایندو-پاسیفیک، تضمین آزادی ناوبری، حمایت از ارزش‌های دموکراتیک، ثبات و شفافیت تأکید دارند تا با نفوذ چین مقابله کنند. از سال ۲۰۱۷ تا آغاز دولت بایدن، پنج نشست امنیتی با حضور هر چهار کشور عضو برگزار شد و نشان داد که این کشورها برداشت تقریباً مشترکی از ضرورت مقابله با چین دارند (Lee, 2020: 5). در سند «رهنمودهای استراتژیک موقت امنیت ملی»^۳ نیز بازسازی ائتلاف‌ها با کشورهای استرالیا، ژاپن و کره جنوبی و همچنین تعمیق روابط با هند به‌عنوان یک اولویت کلیدی برای دولت آمریکا مطرح شده است. این رویکرد، با قرار دادن هند در مرکز سیاست ائتلاف‌سازی

---

1. Quadrilateral Security Dialogue

2. Rules-Based Order

آمریکا علیه چین، جایگاه آن را در ائتلاف کواد پررنگ‌تر می‌کند (Interim National Security Strategic Guidance, 2021).

۱-۳-۲. ائتلاف آکوس و تقویت اهرام دفاعی-نظامی

در راستای سیاست چندجانبه‌گرایی امنیتی ایالات متحده برای مهار چین در منطقه اقیانوس هند-آرام، در تاریخ ۱۵ سپتامبر ۲۰۲۱ رهبران آمریکا، بریتانیا و استرالیا توافق‌نامه سه‌جانبه‌ای با نام «آکوس» امضا کردند. این توافق‌نامه که به عنوان یک شراکت امنیتی-دفاعی شناخته می‌شود، اهدافی چون تقویت همکاری‌های دوجانبه میان اعضا، ارتقای توانمندی‌های استرالیا برای ایفای نقش خط مقدم در مهار چین، تحت فشار قرار دادن کشورهای منطقه برای اتخاذ موضع مشخص، افزایش اعتبار جهانی بریتانیا، بازسازی اعتبار آمریکا، مقابله با نفوذ چین و پاسخگویی به دغدغه‌های امنیتی مشترک را دنبال می‌کند (Akrami, 2022: 152).

بسیاری از تحلیل‌گران این توافق را یکی از مهم‌ترین ترتیبات امنیتی قرن بیست‌ویکم و نمادی از رقابت استراتژیک میان ایالات متحده و چین در منطقه هند و اقیانوس آرام می‌دانند. هدف اصلی آکوس، مدیریت «تهدید چین» و ارائه پاسخی استراتژیک به افزایش قابلیت‌های نظامی این کشور در منطقه از طریق تقویت روابط سه‌جانبه و پایدار میان اعضای ائتلاف است (Mohammad Nia and Seifi, 2023: 111).

مطابق با این پیمان، بر اهمیت زیردریایی‌ها برای مقابله با چین تأکید شده است. چراکه زیردریایی‌های هسته‌ای با توانایی عملیاتی بالاتر در آب‌های عمیق، از دید چین تهدیدی استراتژیک برای ارتش آزادی‌بخش خلق محسوب می‌شوند (Keshvarian Azad and Mirtorabi, 2022: 37).

۱-۳-۳. ابتکار بازدارندگی پاسیفیک، همکاری دفاعی چندجانبه

ابتکار بازدارندگی پاسیفیک^۱، راهبردی است که در سال ۲۰۲۰ توسط دریادار فیلیپ اسکات دیویدسون^۲، فرمانده اقیانوس هند-آرام ایالات متحده، با هدف تمرکز بر منطقه اقیانوس هند-آرام مطرح شد. این طرح شامل سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیارد دلاری طی پنج سال در جهت افزایش

1. Pacific Deterrence Initiative or PDI

2. Philip S. Davidson

توانایی ارتش ایالات متحده در حفاظت از منافع منطقه‌ای خود و متحدانش و ایجاد بازدارندگی در برابر جمهوری خلق چین است. این ابتکار شامل مجموعه‌ای گسترده از فعالیت‌های همکاری، توسعه و آمادگی دفاعی می‌شود (Keshvarian Azad and Mirtorabi, 2022:39).

ایده اصلی این طرح این است که ایالات متحده به یک نیروی مشترک و یکپارچه با قابلیت اجرای حملات دقیق در زنجیره جزیره اول^۱ و زنجیره جزیره دوم^۲ نیاز دارد. زنجیره جزیره اول شامل مجمع‌الجزایری است که در بیرون از آسیای شرقی از جمله دریای چین جنوبی و تنگه تایوان قرار دارند. زنجیره جزیره دوم نیز از ژاپن تا اندونزی شرقی امتداد دارد و مناطقی مانند گوام، که بخشی از قلمرو آمریکا است، را شامل می‌شود (Shelbourne, 2021).

این ابتکار در سند راهبردی آمریکا تحت عنوان «چارچوب راهبردی ایالات متحده برای هند-اقیانوس آرام» که در ۱۲ ژانویه ۲۰۲۱ منتشر شد، طراحی شده است. این سند سه محور کلیدی را برای تقویت ابتکار بازدارندگی پاسیفیک در مقابل چین پیشنهاد می‌کند: ۱. طراحی و اجرای یک راهبرد نظامی که توانایی مقابله با برتری دریایی و هوایی چین را داشته باشد؛ ۲. دفاع مستقیم از ملت‌های مستقر در زنجیره جزیره اول مانند تایوان و ۳. کنترل مناطق اطراف زنجیره جزیره دوم که بخشی از راهبرد بازدارندگی پاسیفیک است (US Strategic Framework for the Indo-Pacific, 2021).

۱-۳-۴. بازسازی ائتلاف‌های دوجانبه در منطقه شرق آسیا

با آغاز به کار دولت بایدن، تمرکز بر بازسازی ائتلاف‌ها و تقویت روابط دوجانبه در شرق آسیا به اولویت سیاست خارجی آمریکا، برای مقابله با چالش‌های ناشی از قدرت‌گیری چین تبدیل شد (Campbell, 2021). این ائتلاف‌ها شامل موارد زیر است:

- **بازسازی ائتلاف با ژاپن:** به گفته بایدن، لوید آستین، و تحلیل‌گران اندیشکده‌های آمریکایی، ژاپن یکی از محوری‌ترین کشورها در برنامه ائتلاف‌سازی دولت بایدن در شرق آسیا است. ایالات متحده و ژاپن در چهار ائتلاف کلیدی برای مدیریت جنبه‌های مختلف قدرت‌گیری

---

1. First Island Chain

2. Second Island Chain

چین همکاری دارند: ائتلاف ژئواستراتژیک(کواد)، ائتلاف اقتصادی(گروه هفت)، ائتلاف فناوری^۱(گروه دوازده رهبر تکنو-دموکراتیک)، و ائتلاف حاکمیت جهانی دموکراتیک (جی ۱۰). علاوه بر این، ژاپن میزبان ۵۴ هزار نیروی نظامی آمریکا در ۷۸ پایگاه نظامی است که به ایالات متحده اجازه می‌دهد نیروهای خود را در منطقه هند-اقیانوس آرام به سرعت مستقر کند. این ظرفیت، به عنوان یکی از ارکان همکاری امنیتی و نظامی آمریکا با ژاپن، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (Fadzili,2024:15-16).

- **حفظ اتحاد امنیتی-نظامی با تایوان:** طبق «گزارش ارزیابی تهدیدات سالانه ۲۰۲۲»، فشارهای چین بر تایوان از تهدیدات اصلی برای اتحاد تایوان و آمریکا است. برای مقابله با این تهدید، آمریکا به تعمیق روابط امنیتی و نظامی با تایوان ادامه داده است (Annual Threat Assessment,2022:6).

- **بازسازی اتحاد با فیلیپین:** با توجه به اختلافات فیلیپین با چین بر سر مالکیت دریای چین جنوبی، این کشور نیازمند همکاری امنیتی با آمریکا است. از سوی دیگر، دولت بایدن، فیلیپین را یکی از متحدان کلیدی برای پیشبرد منافع امنیتی مشترک در منطقه می‌داند و بر گسترش همکاری‌ها تأکید دارد (Grossman,2021).

۷-۱-۳-۵. دفاع گره‌ای و پیچیده

ایالات متحده طی سال‌های اخیر و در راستای استراتژی «چندجانبه‌گرایی امنیتی» خود برای مقابله با چین، تلاش کرده است شبکه‌ای از ائتلاف‌های امنیتی دوجانبه و چندجانبه در منطقه اقیانوس هند-آرام ایجاد کند. این استراتژی بر ایجاد سیستمی موسوم به «دفاع گره‌ای^۲» مبتنی است که به ترکیب ابتکارات امنیتی در دو سطح دوجانبه و چندجانبه می‌پردازد و نمایانگر نحوه عملکرد سیستم دفاعی آمریکا در شرق آسیا است. این رویکرد، مدلی ترکیبی از اتحادهای دفاعی است که در آن متحدان ایالات متحده، با ایجاد تناسب در همکاری‌های امنیتی خود و سازمان‌دهی بر اساس نقش‌های عملکردی مشخص، به مقابله با تهدیدهای متنوع منطقه می‌پردازند (De

---

1.Technological Coalition

2.Nodal Defence

(Castro & Marie, 2023:3). پیچیدگی این حلقه‌ها زمانی تکمیل می‌یابد که دیگر شرکای امنیتی آمریکا، از جمله اندونزی و فیلیپین، به این ائتلاف‌ها بپیوندند و ساختار دفاعی آمریکا در برابر چین را مستحکم‌تر کنند. این شبکه‌سازی و تقویت روابط امنیتی در دوره ریاست جمهوری بایدن، بخشی از سیاست بازتوازن آمریکا برای مقابله با قدرت‌گیری چین بوده و به‌صورت گره‌ای سازماندهی و تقویت شده است (Zarean and Roozbahani, 2024:45).

۱-۳-۶. راه‌اندازی ابتکار «طرح ساخت جهانی بهتر ۲۰۲۱» در مواجهه با گسترش حوزه نفوذ اقتصادی چین اقتصاد، یکی از عوامل کلیدی در سیاست خارجی چین به شمار می‌رود. از یک‌سو، قدرت اقتصادی این کشور به عنوان عاملی محرک در عرصه تجارت جهانی و از سوی دیگر، به مثابه وزنه‌ای تأثیرگذار در سیاست‌های تجارت بین‌المللی تعبیر شده است. در طی سه دهه گذشته، چین از یک بازیگر حاشیه‌ای به بزرگ‌ترین شریک تجاری بسیاری از کشورهای جهان تبدیل شده و از این طریق، با اتخاذ رویکردی صلح‌آمیز به گسترش نفوذ ژئوپلیتیکی و توسعه اقتصادی خود در سطح منطقه‌ای و جهانی پرداخته و اقدامات بسیاری در این زمینه انجام داده که از جمله این اقدامات ابتکار یک کمربند-یک جاده می‌باشد (Noorali and Ahmadi, 2022:8).

با توجه به خیزش چین و نقش کلیدی «ابتکار کمربند-راه» در سیاست خارجی شی جین‌پینگ، جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده، در نشست گروه ۱۷ در ژوئن ۲۰۲۱، همراه با متحدان اصلی خود شامل بریتانیا، کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا و ژاپن و همچنین برخی از کشورهای دیگر نظیر استرالیا، کره جنوبی، هند و آفریقای جنوبی که به‌عنوان مهمان حضور داشتند، «ابتکار ساخت جهانی بهتر^۲» را به‌عنوان پاسخی به اقدامات چین معرفی کرد. مشابه رویکرد چین، ایالات متحده نیز در قالب این طرح، علاوه بر سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های اقتصادی کشورهای هدف، به‌ویژه کشورهای در حال توسعه و کمتر توسعه‌یافته، به دنبال بهبود نظام‌های حکمرانی، تقویت زیرساخت‌های فناوری و دیجیتال، ارتقای بخش بهداشت و سلامت، پیگیری مسائل زیست‌محیطی و تغییرات اقلیمی، و همچنین ترویج برابری جنسیتی است (Salehi and Mousavi

---

1. Group of Seven (G-7)

2. Build Back Better World (B3W)

یکی از عوامل مهم ایجادکننده این طرح و سیاست از سوی دولت بایدن، طرح «ساخت چین ۲۰۲۵» به عنوان یکی از برنامه‌های کلیدی و کوتاه‌مدت چین در راستای تقویت موقعیت اقتصادی و صنعتی این کشور در عرصه جهانی است. این طرح که در سال ۲۰۱۵ و به‌عنوان بخشی از برنامه توسعه پنجم چین معرفی شد، هدف انتقال قدرت به چین را دنبال می‌کند. این طرح سه هدف استراتژیک را مدنظر دارد: نخست، تبدیل چین از یک تولیدکننده بزرگ به یک قدرت تولیدی برجسته تا سال ۲۰۲۵؛ دوم، دستیابی به جایگاهی در سطح متوسط قدرت‌های تولیدی جهان تا سال ۲۰۳۵؛ و در نهایت، هدف سوم تثبیت جایگاه چین به‌عنوان یکی از قدرت‌های برتر تولیدی و ورود تولیدات آن به فهرست برترین‌های جهانی تا سال ۲۰۴۹ است (Huimin and et al, 2018:3).

۷-۳-۱-۷. جنگ تجاری دولت بایدن در مواجهه با چین

به طور کل جنگ تجاری شامل تحمیل تعرفه‌های اضافی بر واردات محصولات چینی و اعمال محدودیت‌هایی بر انتقال فناوری و فعالیت شرکت‌های پیشرفته چینی، به‌ویژه هوآوی، بود. دلایل اصلی این جنگ شامل نارضایتی آمریکا از روش‌های تجاری ناعادلانه چین، تفاوت سیستم‌های سیاسی و اقتصادی چین با مدل‌های غربی و رشد سریع چین به‌عنوان تهدیدی جدی برای هژمونی آمریکا بود (Kwant, 2019:1).

با روی کار آمدن دولت جو بایدن، بسیاری انتظار داشتند که جنگ تجاری واشنگتن-پکن پایان یابد. اما دولت بایدن نه تنها تعرفه‌های دوران ترامپ را حفظ کرد، بلکه با اعمال سیاست‌های جدید مانند کنترل صادرات، اجراسازی تعرفه‌های جدید و محدودیت‌های سرمایه‌گذاری، رویکرد سخت‌گیرانه‌تری اتخاذ نمود. در اکتبر ۲۰۲۲، بایدن مجموعه‌ای از کنترل‌های صادراتی گسترده علیه چین را اجرا کرد که از جمله آن محدودیت‌هایی در معاملات مربوط به تراشه‌های خاص بود. هدف واشنگتن از این اقدامات، کند کردن پیشرفت‌های فناورانه و نظامی چین بوده است (The Guardian, 2022).

شکل‌های زیر نشان‌دهنده تداوم جنگ تجاری آمریکا در دوران بایدن می‌باشد. چرا که علت اصلی بستن تعرفه بر کالاهای چینی توسط روسای جمهور آمریکا از جمله ترامپ و بایدن، توازن

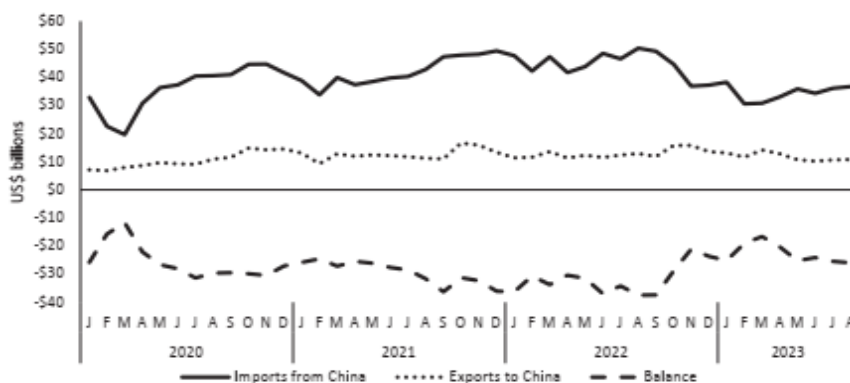
تجاری به شدن منفی میان دو کشور است که مطابق با آمار ارائه شده در هر دو دوره وجود داشته است.

شکل (۱): تجارت (واردات و صادرات) میان چین و امریکا (۲۰۲۰-۲۰۱۶)

(Source: U.S. Census Bureau USA Trade Portal, 2021)

نکته: ستون زرد، واردات امریکا از چین، ستون سبز، صادرات امریکا به چین و ستون قرمز قسمت پائین شکل، تراز تجاری امریکا نسبت به چین را نشان می دهد.

شکل (۲): تجارت (واردات و صادرات) میان چین و امریکا (۲۰۲۳-۲۰۲۰)

(Source: U.S. Census Bureau USA Trade Portal, 2023)

بنابراین در هر دو دوره ریاست جمهوری ترامپ و بایدن، آمریکا با افزایش کسری تجاری و سپس کاهش کسری تجاری مواجه بوده است. این درحالی است که در یک سال مانده به پایان

ریاست جمهوری بایدن چین، جایگاه بزرگترین صادرکننده کالا به آمریکا را از دست داده است. در طول این دوره، چین بعد از مکزیک به رتبه دوم بزرگترین صادرکننده کالا به آمریکا نزول کرده (Ranking of the top trading partners of the United States, 2023) یعنی صادرات چین به آمریکا کمتر و وارداتش بیشتر شده است.

دولت ترامپ در بازه زمانی ژانویه ۲۰۱۸ تا آگوست ۲۰۲۰، چندین دور تعرفه بر کالاهای چینی (عمدتاً بر فولاد، آلومینیوم، ماشین‌های لباسشویی، پنل‌های خورشیدی و برخی دیگر از کالاهای چین) اعمال کرد که بر تجارت بیش از ۳۸۰ میلیارد دلاری چین با آمریکا در زمان اجرا تأثیر گذاشت و تقریباً ۸۰ میلیارد دلار افزایش مالیات را به همراه داشت. دولت بایدن اکثر تعرفه‌ها را حفظ کرد به جز تعلیق برخی تعرفه‌ها بر واردات از اتحادیه اروپا، جایگزینی تعرفه‌های ثابت با سهمیه‌ای کردن نرخ تعرفه‌ها بر فولاد و آلومینیوم از اتحادیه اروپا و بریتانیا و واردات فولاد از ژاپن و پایان تعرفه ماشین‌لباسشویی پس از دو سال تمدید تعرفه‌های دولت سابق. در ماه مه ۲۰۲۴، دولت بایدن تعرفه‌های اضافی جدیدی بر ۱۸ میلیارد دلار از کالاهای چینی وضع کرد (York, 2024).

۸. نتیجه‌گیری

همان‌گونه که بیان شد یکی از عوامل مهم تأثیرگذار بر تکوین سیاست خارجی آمریکا، چگونگی بازنمایی و تعریف تهدیدات امنیت ملی است که این امر به صورت مستقیم خود برگرفته از برداشت و یا درکی است که رهبران این کشور از تهدید و چگونگی مواجه شدن با عوامل تهدیدزا دارند. در همین رابطه یکی از مرجع‌های قابل‌اعتنا و قابل‌استناد در مورد چگونگی بازنمایی و تعریف تهدیدات امنیت ملی آمریکا، اسناد راهبردی این کشور از جمله سند «استراتژی امنیت ملی» و سند «دفاع ملی» است که توسط رییس‌جمهور به کنگره ارائه می‌شود. در همین راستا این پژوهش در پی پاسخ به پرسش‌های زیر بود:

- راهبرد اصلی سیاست خارجی دولت بایدن در قبال چین بر اساس چگونگی بازنمایی این کشور در اسناد استراتژی امنیت ملی و استراتژی دفاع ملی ۲۰۲۲ آمریکا، چگونه بوده است؟

- دولت چین به عنوان یک «دیگری» اصلی برای ایالات متحده، در این اسناد چگونه بازنمایی شده است؟
- شاخص‌های ادراک از چین به عنوان تهدید در این اسناد چه بوده است؟ مهم‌ترین تجویزات سیاست‌گذارانه این اسناد در مواجهه با چین چه بوده است؟
- در پاسخ به پرسش‌های بالا و البته مطابق با یافته‌های پژوهش، مهم‌ترین نتایج به دست آمده عبارت‌اند از:
- نقش‌های هویتی تعریف‌شده برای آمریکا در دوران ریاست جمهوری بایدن، نقش و وزن دیگری دوست را در سیاست‌های امنیتی و خارجی آمریکا بسیار مهم و تاثیرگذار می‌کند. در واقع بدون دیگری دوست امکان‌پذیری این نقش‌های هویتی ناممکن است.

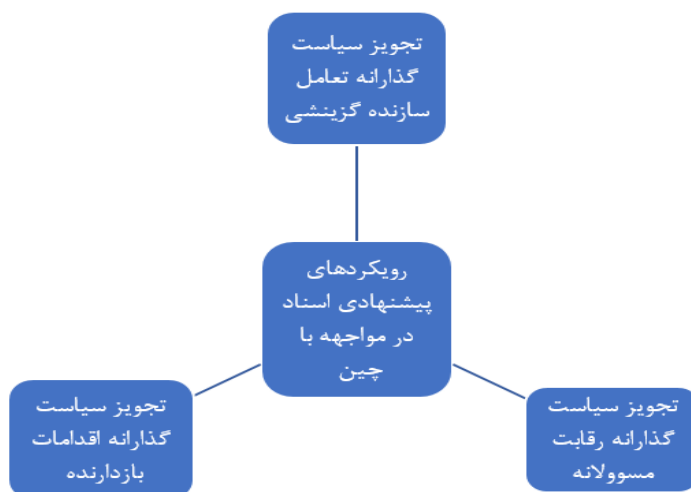

شکل (۳): نقش‌های هویتی تعریف‌شده توسط بایدن برای آمریکا و اهمیت دیگری دوست

در مقابل این دیگری دوست، دیگری تهدیدزایی نیز وجود دارد، که خود این دیگری دارای انواع و سطوح مختلفی است که موجب درک از تهدید برای امنیت ملی آمریکا و همچنین امنیت ملی کل نظام بین‌الملل است. این دیگری تهدیدزا به دو بخش کلی دیگری تهدیدزای دولتی و

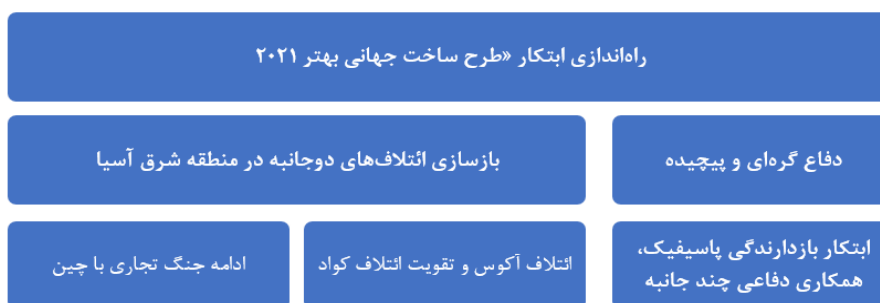
دیگری تهدیدزای غیردولتی تقسیم می‌شود. مطابق با اسناد، چین و روسیه در زمره مهم‌ترین دیگری تهدیدزای دولتی به‌شمار می‌روند.

- در ارتباط با چین مطابق با تجویزات سیاست‌گذارانه اسناد، دولت آمریکا بایستی سه رویکرد را در قبال این کشور به‌طور همزمان درپیش گیرد.

شکل (۴): رویکردهای پیشنهادی اسناد امنیت ملی ۲۰۲۲ آمریکا در مواجهه با چین

- مهم‌ترین راهبرد سیاست خارجی بایدن در قبال چین در حوزه اقدامات عملی تاکید بر اقدامات بازدارنده بوده که شامل استراتژی بازمانده و یا و تاکید بر اتحادهای چندجانبه و دوجانبه و همچنین ادامه سیاست جنگ تجاری بوده است. مهم‌ترین نشانه‌های این سیاست در دوران چهارساله ریاست جمهوری بایدن عبارت بوده از:

شکل (۵): مهم‌ترین اقدامات بازدارنده آمریکا در دوران ریاست جمهوری بایدن در مواجهه با چین

امید است انتشار این پژوهش گامی باشد در جهت پرکردن خلا نظری و مفهومی در ارتباط با سیاست خارجی دولت بایدن در قبال چین از منظر مفهوم بازنمایی تهدید در اسناد راهبردی ۲۰۲۲ این کشور.

۹. تشکر و قدردانی

نویسندگان مقاله بر خود الزم می‌دانند از انجمن ژئوپلیتیک ایران و فصلنامه بین‌المللی ژئوپلیتیک و به منظور فراهم کردن امکان انتشار مقاله علمی و همچنین داوران گرانقدری که با نقد عالمانه موجب غنای بیشتر مقاله شدند، تشکر و قدردانی داشته باشند.

۱۰. بیانیه نبود تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که تعارض منافع وجود ندارد و تمام مسائل اخلاق در پژوهش را شامل پرهیز از سرقت ادبی، انتشار و یا ارسال بیش از یک بار مقاله، داده‌سازی یا جعل داده‌ها، منبع‌سازی و جعل منابع، رضایت ناآگاهانه سوژه یا پژوهش‌شونده، سوءرفتار و غیره، به طور کامل رعایت کرده‌اند.

References

1. Akrami, T. (2022). U.S. Indo-Pacific Strategy: Case of AUKUS. *International Relations Researches*, 12(2), 151-182. doi: 10.22034/irr.2022.339084.2177. **[In Persian]**
2. Annual Threat Assessment of the U.S. Intelligence Community (2022). Available at: <https://www.dni.gov/files/ODNI/documents/assessments/ATA-2022-Unclassified-Report.pdf>, 2022/2/7.
3. Bahrami Moghadam, Sajad (2014). America's Response to China's Rise: Restoring Balance Strategy. *Political and International Scientific and Research Quarterly*, 6(20), Pp 93-136. **[In Persian]**
4. Blinken, A. (2022). The George Washington University. May 26, 2022 at <https://www.state.gov/the-administrations-approach-to-the-peoples-republic-of-china/>.
5. Campbell, K. M; Doshi, R. (2021). How America can shore up Asian order. *Foreign Affairs*, 12.
6. Cooper, Z; P.liff, A (2021). America Still Needs to Rebalance to Asia, *Foreign Affairs*, Available at: <https://www.foreignaffairs.com/articles/asia/2021-08-11/america-still-needs-rebalance-asia>, 2021/8/11.
7. De Castro, R.C (2018). The Obama Administration's Strategic Rebalancing to Asia: Quo Vadis in 2017, *Pacific Focus*, 33(2), Pp 179-208.
8. De Castro, S; Marie. A. (2023). Redesigning the United States-Philippines Security Partnership: A Nodal Defense Approach to the Indo-Pacific. *Journal of Indo-Pacific Affairs*, 6(6), Pp 1-19.
9. Fadzili, M (2024). Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) as Geopolitical Strategy, *Geopolitics Quarterly*, Vol 20, Special Issue. Doi:10.22034/igq.2024.476068.1946.
10. Fearon, J; Wendt, A (2005). "Rationalism V. Constructivism: A skeptical View", in *Handbook of International Relations*. London: Sage Publication.
11. Grossman, D (2020). Biden Will Inherit Healthy Indo-Pacific Alliances, RAND Corporation, Available at: <https://www.rand.org/pubs/commentary/2021/01/biden-will-inherit-healthy-indo-pacific-alliances.html>.
12. Hedayati Shahidani, Mehdi; Larti, Mohammad Reza. (2021). Understanding the threat and its effects on the Regionalology approach of Russian think tanks; emphasizing on the environment of Central Asia and the Caucasus. *Political and International Scientific and Research Quarterly*, 12(45), Pp 55-72. Doi: 10.30495/pir.2021.680549. **[In Persian]**
13. Huimin, M; Xiong, W; Li, Y; Han, H; Jie, X; Jinlong, Zh; Han, W (2018). Strategic plan of "Made in China 2025" and its implementation. In *Analyzing the impacts of industry 4.0 in modern business environments*, pp 1-23. IGI Global.
14. Hung Kwant, C. (2019). The china_Us Trade war: Deep_Rooted causes

- shifting Focus and uncertain prospects. *Asian Economic Policy Review*. (10): Pp 1- 18.
15. Ikenberry, G. John; Kupchan, Charles. (2004). *Liberal Realism: The Foundations of a Democratic Foreign Policy*. The National Interest.
  16. Ikenberry, J. (2021). *The Intellectual Foundations of the Biden Revolution*, at <https://foreignpolicy.com/2021/07/02/biden-revolution-roosevelt-tradition-us-foreign-policy-school-international-relations-interdependence/>
  17. *Interim National Security Strategic Guidance (2021)*. Available at: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2021/03/NSC-1v2.pdf>, 2021/3/1.
  18. Keshvarian Azad, M; Mirtorabi, S (2022). The Biden government and the policy of containing the rise of China's power in the Indo-Pacific region. *Foreign Policy Quarterly*, 36(1), Pp 27-54. **[In Persian]**
  19. Kubalkova, V (2001). *Foreign Policy in a Constructed International Politics in a constructed world*. Armonk: M.E Sharpe.
  20. Lee, L. (2020). *Assessing the Quad: Prospects and Limitations of Quadrilateral cooperation for advancing Australia's Interests*. Lowy Institute for International Policy.
  21. Moghavemi, A; Shariati, Sh (2023). America's new institutionalization to contain Iran and China in Asia (case study: Quad 2). *Foreign Policy Quarterly*, 37(1), Pp 93-122. **[In Persian]**
  22. Mohammad Nia, M; Seifi, A. (2023). The position of Alliance AUKUS in the foreign policy of the United States towards China and its consequences. *Foreign Policy Quarterly*, 37(2), Pp 109-134. **[In Persian]**
  23. Mohammadi, H; Zarei, B. (2024). Exploring the US National Security Strategy concerning Russia's Geopolitical Conduct throughout the Joe Biden Era (2020-2024). *Geopolitics Quarterly*, 20(3), 58-97. doi: 10.22034/igq.2024.406135.1786. **[In Persian]**
  24. Moshirzadeh, H; Salavati, F (2013). The Islamic World and The Myth of American Ideal in the U.S. *Foreign Policy. Foreign Relations*, 5(1), Pp 73-103. **[In Persian]**
  25. NDS (National Defense Strategy of the United States of America (2022).
  26. Noorali, H; Ahmadi, S.A. (2022). Highlighting the Geopolitical Challenges Facing the China One Belt One Road Initiative. *Geopolitics Quarterly*, 18(2), Pp 1-34. **[In Persian]**
  27. Rasooli Saniabadi, E (2021). National Role Perceptions and Biden's Foreign Policy towards Iran. *Foreign Affairs*, 12(33), Pp 127-150. doi: 10.22034/irfa.2021.145364.
  28. Rasooli Saniabadi, E. (2023). China's Reaction to External Threats from the Perspective of Foreign Policy and International Politics Theories. *Geopolitics Quarterly*, 18(4), Pp 202-225.
  29. Salehi, S. H; Mousavi Shafae, S.M. (2024). The US-China geo-economic war

- and its impact on the international economic order. *Political and International Approaches*, 15(2), 11-34. doi: 10.48308/piaj.2024.233768.1460. **[In Persian]**
30. Shelbourne, M (2021). U.S. Indo-Pacific Command Wants 4.68B for New Pacific Deterrence Initiative», *Usni News*, Available at: <https://news.usni.org/2021/03/02/u-s-indo-pacific-command-wants-4-68b-for-new-pacific-deterrence-initiative>, 2021/3/2.
  31. Statista (2023). "Ranking of the top trading partners of the United States for trade goods in 2023, by import value"; Available online at: <https://www.statista.com/statistics/186601/ranking-of-the-largest-trading-partners-for-us-imports/>.
  32. Su Hui, Ch. (2024). Analysis of the US-CHINA Trade War: China's Diversion from the US towards Malaysia, *Geopolitics Quarterly*, Vol 20, Special Issue. Doi 10.22034/igq.2024.476540.1947.
  33. Swielande, T. (2021). The Biden Administration: An opportunity to affirm a flexible and adaptive American world leadership. *World Affairs*, 184(2), 130-150, <https://doi.org/10.1177/0043820021110146>.
  34. The Guardian. (2022). Biden administration imposes sweeping tech restrictions on China, Date of extraction: 15/6/2023, Available at: <https://www.theguardian.com/us-news/2022/oct/07/biden-administration-tech-restrictions-china>.
  35. Us strategic framework for the indo-pacific. (2021). Available at: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/wp-content/uploads/2021/01/IPS-Final Decl>.
  36. Wendt, A. (1999). *Social Theory of International Politics*, Cambridge University Press.
  37. York, Erica (2024). Tracking the Economic Impact of the Trump Tariffs, Tax Foundation; Available online at: <https://taxfoundation.org/research/all/federal/tariffs/>.
  38. Zarean, A; Doagooy Roozbahani, R. (2024). The foreign policy of the Biden administration towards China with a focus on the Taiwan issue. *American Strategic Studies*, 3(10), 11-36. doi: 10.27834743/ASS.2308.1170.1. **[In Persian]**

COPYRIGHTS

©2023 by the authors. Published by the Iranian Association of Geopolitics. This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

